

مرواری بر نقش رسانه‌های اجتماعی در خلق مشترک ارزش و شناسایی پیامدهای آن

لیلا حکیم فعال^۱

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۱۰/۰۵ تاریخ چاپ: ۱۴۰۱/۱۱/۲۶

چکیده

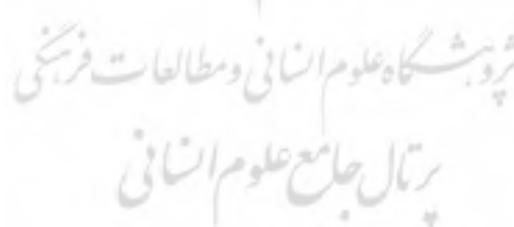
با توجه به ماهیت رقابتی روزافزون محیط‌های کسب‌وکار، شرکت‌ها باید به دنبال راه‌های جدیدی برای ارائه ارزش به مشتریان خود و مدیریت صحیح تجربیات آنان باشند که استفاده موثر از رسانه‌های اجتماعی از بهترین راه‌ها جهت تحقق این امر است. ویژگی‌های ارتباطی منحصر به فرد رسانه‌های اجتماعی به طور قابل ملاحظه‌ای سبب تقویت نقش فعالانه مصرف‌کنندگان در خلق مشترک ارزش برندهای آفلاین و آنلاین می‌شود که این موضوع می‌تواند موجب ایجاد ارزش ویژه برنده قوی‌تر و افزایش قصد خرید آنلاین و متعاقب آن سودآوری بیشتر سازمان شود؛ بنابراین با توجه به اهمیت غیرقابل انکار رسانه‌های اجتماعی در تقویت خلق مشترک ارزش و ارزش ویژه برنده مبتنی بر موقعیت مصرف‌کننده، این مطالعه به بررسی و مرور ۳۰ مورد از پژوهش‌های معتبری که در چهارده سال اخیر در این حوزه انجام شده می‌پردازد. صاحبان و مدیران برندهای آنلاین و بازاریابان می‌توانند از نتایج این مطالعه برای رشد، حفظ و ارزیابی ارزش ویژه برندهایان، از طریق تلاش‌های بازاریابی خود بر روی افزایش انگیزه مصرف‌کنندگان برای فعالیت‌های خلق مشترک ارزش برنده که باعث ایجاد قصد خرید و استفاده مداوم از برنده می‌شود، استفاده نمایند.

واژگان کلیدی

رسانه‌های اجتماعی، خلق مشترک ارزش، ارزش ویژه برنده، قصد خرید آنلاین، شهرت برنده، رضایت مشتری.

۱. کارشناسی ارشد مدیریت بازرگانی گرایش مدیریت استراتژیک، دانشکده مدیریت، دانشگاه شیخ بهایی، اصفهان، ایران.

(laayahakim88@gmail.com)

۱. مقدمه

رسانه‌های اجتماعی جزء فعال‌ترین و پرطرفدارترین پلتفرم‌های آنلайн در سراسر جهان می‌باشد. یکی از ویژگی‌های برجسته رسانه‌های اجتماعی، تسهیل ارتباطات دوسویه و روابط فروشنده و خریدار که به عنوان بخشی از استراتژی بازاریابی جهت دستیابی به اهداف بلندمدت برنده، از جمله هدف اساسی افزایش قصد خرید مصرف کننده است، می‌باشد (جو و همکاران^۱، ۲۰۲۱). از دیگر کاربردهای رسانه‌های اجتماعی، تقویت رفتارهای باثبات مشتریان نظیر قصد خرید و استفاده مداوم از برنده خاص می‌باشد (جو و همکاران^۲، ۲۰۲۰).

رسانه‌های اجتماعی به طور قابل توجهی باعث برجسته شدن نقش مصرف کنندگان و ارتقای قدرت تاثیرگذاری آنان بر خلق، ترویج و مصرف برندها، از طریق فعالسازی مشارکت مشتری در خلق ارزش برنده شود؛ بنابراین می‌توان گفت که رسانه‌های اجتماعی تبدیل به منبعی منسجم برای پیاده‌سازی و ارتقای فرایند خلق مشترک ارزش شده است (سینگاراجو و همکاران^۳، ۲۰۱۶). خلق مشترک ارزش فرایند مشارکت میان شرکت‌ها و مشتریان به منظور تعریف و خلق ارزش محصولات و یا خدمات پیشنهادی می‌باشد (حیدری و شمس‌قارنه، ۱۳۹۸). فرایند خلق مشترک ارزش تنها محدود به تعاملات بین مشتریان و شرکت نمی‌شود، بلکه ممکن است بین گروه‌های مختلف مشتریان و یا از طریق ارتباطات مشتریان با فضاهای مجازی اتفاق بیفتد (جاکولا و الکساندر^۴، ۲۰۱۵). سالاس‌ویوو و همکاران^۵ (۲۰۲۱) در تحقیقات خود نشان دادند که در فعالیت‌های معاملاتی بین فروشنده‌گان عمدۀ و تولید‌کنندگان، خلق مشترک ارزش یک پیش‌نیاز ضروری برای رضایت تولید‌کننده از نظر اقتصادی است. از این‌رو با توجه به قابلیت‌های فراوان رسانه‌های اجتماعی در ارزش‌گذاری برندها، می‌توان از آن‌ها به عنوان یکی از بهترین راه‌ها جهت ارائه ارزش به مشتریان و مدیریت تجربیات مشتریان بهره گرفت.

"ایجاد تمایز برنده از طریق تجربیات مشتری" اخیراً تبدیل به یکی از اولویت‌های تحقیقاتی شده است (کیم و لی^۶، ۲۰۱۷). برندها تصویری از خود در ذهن مشتریان خلق می‌کنند که با آن شناخته شوند، سپس ارزش ویژه خود را کسب و به دارایی ناملموس تبدیل می‌شوند (ولی‌پور و سیاری، ۱۳۹۹). بسیاری از محققان بیان نمودند که تجربیات قبلی مصرف کننده بر منابع نامشهودی چون ارزش ویژه برنده و شهرت تاثیر دارد (استین و راما‌سسهان^۷، ۲۰۲۰؛ سری‌واستاوا و کایول^۸، ۲۰۱۴). ارزش ویژه برنده نشان‌دهنده سودمندی یا ارزش افزوده‌ای است که برنده برای یک محصول یا خدمت به همراه می‌آورد (هور و همکاران^۹، ۲۰۱۴). رضایت نتیجه یک تجربه مثبت توسط مشتری است که حاصل تعاملات خوب برنده با مشتریان است؛ بنابراین هنگامی که تجربیات به‌طور مناسب و اثربخش ارائه و مدیریت شوند، شرکت‌ها در موقعیت مناسبی جهت تقویت رضایت مشتری و ارتقای جایگاه خود در بازار قرار خواهند گرفت (رابرت و دولینگ^{۱۰}، ۲۰۰۲). شهرت برنده مرتبط با ارزش برنده، دارایی ناملموس استراتژیکی است که به سختی توسط رقبا قابل تقلید و کپی‌برداری می‌باشد. به علاوه

¹Wibow et al

²Joo et al

³Singaraju et al

⁴Jaakkola & Alexander

⁵Salas Vivo et al

⁶Kim & Lee

⁷Stein & Ramaseshan

⁸Srivastava & Kaol

⁹Hur et al

¹⁰Robert & Dowling

شهرت برنده، فرصتی عالی برای شرکت جهت پاسخگویی به انتظارات ذی‌نفعان (مانند مشتریان) و تقویت و توسعه تجربیات موفقیت‌آمیز آنان، فراهم می‌سازد (هولنیک^۱، ۲۰۱۸). از این‌رو احساسات، حاطرات و تصویر ذهنی مصرف کنندگان می‌توانند اثرات چشمگیری بر برنده داشته باشند (کمپرفیور و همکاران^۲، ۲۰۲۱).

از دیدگاه مصرف کننده، ارزش ویژه برنده مبتنی بر موقعیت مصرف کننده به عنوان شاخص اصلی متاثر از رفتار خلق مشترک ارزش مصرف کنندگان می‌باشد (کریستودولیس و چرنوتی^۳، ۲۰۱۰؛ بالاکی و گازمن^۴، ۲۰۱۶). رسانه‌های اجتماعی مفهوم ارزش ویژه برنده مبتنی بر مشتری را تقویت می‌کنند. زیرا نقش رسانه‌های اجتماعی در مدیریت ارزش ویژه برنده غیرقابل انکار است. به علاوه رسانه‌های مجازی قدرت تقویت یا تضعیف یک برنده را دارد (کوهلی و همکاران^۵، ۲۰۱۵). رسانه‌های اجتماعی می‌توانند به طورقابل توجهی از طریق فعالیت‌های بازاریابی خود به ارزش ویژه برنده خود کمک کنند (کاووسکرا و ابوسکرا^۶، ۲۰۱۶). یکی از جهت‌گیری‌های نظریه ارزش ویژه برنده معاصر، نقش رسانه‌های اجتماعی در فعالیت‌های بازاریابی شرکت‌ها است. بسیاری از محققان پیش‌نیازهای قابل اجرای جدیدی را برای ارزش ویژه برنده مبتنی بر مشتری نظیر مشارکت مصرف کننده و تبلیغات دهان به دهان الکترونیکی که منجر به تغییر چشمگیر رفتار مصرف کننده می‌شوند، نشان داده‌اند که می‌توانند بیانگر روابط نزدیک میان رسانه‌های اجتماعی، خلق مشترک ارزش و ارزش ویژه برنده مبتنی بر مصرف کننده باشند (کوی و همکاران^۷، ۲۰۲۰؛ کیم و کو^۸، ۲۰۱۲).

علی‌رغم نقش مهم رسانه‌های اجتماعی در مدیریت استراتژیک برنده، در مورد خلق مشترک ارزش به عنوان یک پیش‌نیاز ضروری برای ارزش ویژه برنده مبتنی بر موقعیت مشتری، تحقیقات و بررسی‌های دقیقی انجام نشده است (садیک و اسلام^۹، ۲۰۲۲). از آنجا که اکثر مطالعات پیشین فرایند خلق مشترک ارزش را برای برندهای آفلاین مورد بررسی قرار دادند، این تحقیق از طریق ارزیابی و مرور ۳۰ مورد از تحقیقات انجام شده معتبر مرتبط با موضوع پژوهش در چهارده سال اخیر سعی در ایجاد درکی عمیق و جامع از نقش رسانه‌های اجتماعی در خلق مشترک ارزش و شناسایی مهم‌ترین پیامدهای حاصل از آن دارد. صاحبان برندهای آنلاین و بازاریابان می‌توانند از این مطالعه مژویی برای رشد، حفظ و سنجش ارزش ویژه برندهایان، از طریق تلاش‌های بازاریابی خود در زمینه برانگیختن مصرف کنندگان برای فعالیت‌های خلق مشترک ارزش برنده که باعث ایجاد قصد خرید و استفاده مداوم از برنده می‌شود، استفاده نمایند.

۲. مبانی نظری و ادبیات پژوهش

۲-۱. رسانه‌های اجتماعی

در حال حاضر یکی از پدیده‌هایی که به واسطه گسترش اینترنت مورد توجه قرار گرفته است، رسانه‌های اجتماعی آنلاین می‌باشد که تاثیر بسزایی بر زندگی روزمره مصرف کنندگان و حتی در تغییر شیوه‌های برقراری ارتباطشان داشته است. مفهوم رسانه برای عموم مردم مفهومی ناشناخته نیست؛ اما این اصطلاح در ترکیب با کلمه اجتماعی و در عصر ارتباطات به یک تکنولوژی جدید بدل گردیده است. رسانه‌های اجتماعی آنلاین، مکانی است که جوامع انسانی اطلاعات راجع به

¹Hollenbeck

²Cabra Fierro et al

³Christodoulides & Chernatony

⁴Baalbaki & Guzman

⁵Kohli et al

⁶Kavisekera & Abevsekera

⁷Koay et al

⁸Kim & Ko

⁹Sadyk & Islam

خودشان و علایقشان را تسهیم می‌کنند. رسانه‌های اجتماعی فراتر از فیسبوک و یا اینستاگرام بوده و دامنه وسیع‌تری به خود اختصاص داده‌اند. در واقع بسترها رسانه‌های اجتماعی شامل سایتها شبکه‌های اجتماعی، سایتها به اشتراک‌گذاری ویدیو، جوامع مجازی، و بلاگ‌ها و پیام‌های فوری هستند (Bulik^۱، ۲۰۰۸). رسانه‌های اجتماعی آنلاین باعث تسهیل در دستیابی به اطلاعاتی ارزشمند درخصوص تمایل و یا عدم تمایل مشتریان به محصولات و خدمات نیز شده است. (مک‌هانی^۲، ۲۰۱۳). به زعم بروودی و همکاران^۳ (۲۰۱۳)، چارچوب رسانه‌های اجتماعی به‌واسطه ایجاد یک روش پاسخگویی دوطرفه، امکاناتی را برای کاربران به‌منظور خلق ارزش، درگیر شدن و تعامل با شرکت فراهم می‌سازد. با گسترش روزافرون استفاده از رسانه‌های اجتماعی، یکی از مباحث مطرح، بهبود جایگاه برندها در ذهن مشتریان از این راه است که مورد توجه بسیاری از سازمان‌ها و شرکت‌ها واقع شده است. در حقیقت، استفاده از رسانه‌های اجتماعی استراتژی جدیدی است که قابلیت تغییر افکار عموم مردم را در هر لحظه دارد. درنتیجه می‌توان نگرش مشتریان نسبت به برنده را از این طریق متحول ساخت. تعداد زیادی از بسترها رسانه‌های اجتماعی تبدیل به ابزاری مهم برای برندازی شده‌اند. رسانه‌های اجتماعی این فرصت را به شرکت‌ها و صنایع مختلف می‌دهند تا به‌طور مستقیم و بدون واسطه ارزش‌های برنداشان را به مصرف کنندگان ارائه و با سرعت بیشتری اقدام به برقراری رابطه با آن‌ها نمایند (هاشم‌پور و کامرانی، ۱۳۹۷). از این‌رو به‌نظر می‌رسد ایجاد نگرش مثبت در مشتریان نسبت به برنده از طریق رسانه‌های اجتماعی، امری ضروری برای سازمان‌ها می‌باشد.

۲-۲. خلق مشترک ارزش در بستر رسانه‌های اجتماعی

منطق غالب در علم اقتصاد از ارائه کالاهای ملموس و فیزیکی آمده، بدون ایده گرفتن و دخالت مصرف کنندگان به روابط نزدیک با مصرف کنندگان به‌منظور ایجاد ایده‌ها و محصولات، تغییر کرده است (وارگو و لاسچ^۴، ۲۰۰۴). (Ritter و جونگرسون^۵، ۲۰۱۰) شکل جدیدی از مصرف کنندگان را بدین صورت که آنان افرادی هستند که همزمان هم مصرف کننده و هم تولید کننده‌اند، تعریف کرده‌اند. از دیدگاه رفتار مصرف کننده شناخت، احساسات و رفتار تجربیاتی مرتبط با مفهوم خلق مشترک ارزش هستند (پاین و همکاران^۶، ۲۰۰۸). رسانه‌های اجتماعی سبب توسعه نظریه خلق مشترک ارزش می‌شوند. بدین صورت که با قرار دادن این امکان به افراد برای ایجاد تعامل با مخاطب در هر اندازه‌ای، کسب ارزش و مبادله محتواهای ایجاد شده و درنتیجه خلق ارزش برنده توسط مصرف کنندگان، باعث توسعه این نظریه می‌شود (کر و هایس^۷، ۲۰۱۵). خلق مشترک ارزش در رسانه‌های اجتماعی مفهومی است که فعالیت‌های جوامع مصرف کنندگان و شرکت‌ها را به هم متصل می‌کند (پراهالد و راما‌سوامی^۸، ۲۰۰۴). درواقع مصرف کنندگان به کمک تکنولوژی قادرند دانش و ایده‌های خود را در رابطه با خلق، گسترش و حفظ ارزش برنده به اشتراک بگذارند؛ بنابراین رسانه‌های اجتماعی سازنده‌های فعال ارزش برنده هستند (تجویدی و همکاران^۹، ۲۰۲۰). با این حال تاثیر مثبت بازاریابی

¹ Bulik

² McHaney

³ Brodie et al

⁴ Vargo & Lusch

⁵ Ritzer & Jurgenson

⁶ Payne et al

⁷ Carr & Hayes

⁸ Prahalad & Ramaswamy

⁹ Tajvidi et al

رسانه‌های اجتماعی بر مصرف کننده از نظر ایجاد امکان تعامل با برنده در خلق مشترک ارزش، به توانایی و ظرفیت شرکت در انتخاب کانال‌های ارتباطی مجازی متناسب با فرایندهای شرکتی برای رساندن پیام‌های خود به مخاطبان هدف، بستگی دارد (سورنسون و همکاران^۱، ۲۰۱۷). حوزه خلق مشترک ارزش همواره یکی از داغ‌ترین حوزه‌های تحقیقاتی در دو دهه گذشته بوده است. با این حال هنوز اتفاق نظری در مورد معیارهای ارزیابی خلق مشترک ارزش حاصل نشده است (سادیک و اسلام، ۲۰۲۲). به عنوان نمونه برخی از مطالعات بر روی جنبه‌های رفتاری خلق مشترک ارزش مانند جستجو و بهاشتراک‌گذاری اطلاعات تمرکز کرده‌اند (یی و گانگ^۲، ۲۰۱۲). در حالی که برخی دیگر خلق مشترک ارزش را از طریق ابعاد فرایند مانند تعاملات، تجربه و روابط مورد سنجش قرار داده‌اند (رنجان و رید^۳، ۲۰۱۶). با این وجود اکثر محققان با این مورد که رسانه‌های اجتماعی مکانی است که باعث تقویت مشارکت مصرف کننده در فرایند خلق مشترک ارزش شده است، موافق می‌باشند. مشارکت مصرف کننده یک عامل اساسی برای ارتقای فرایند خلق مشترک ارزش و قصد خرید مجدد می‌باشد؛ بنابراین خلق مشترک ارزش مصرف کنندگان عاملی حیاتی در فرایند ارزش‌گذاری برنده در بستر رسانه‌های اجتماعی است (چیونگ^۴ و همکاران^۵، ۲۰۲۰). با توجه به بررسی‌های صورت گرفته از تحقیقات پیشین مهم‌ترین پیامدهای ایجاد رفتار خلق مشترک ارزش از طریق رسانه‌های اجتماعی به شرح زیر است:

۲-۱. ارزش ویژه برنده مبتنی بر موقعیت مشتری در بستر رسانه‌های اجتماعی

مفهوم ارزش ویژه برنده مبتنی بر موقعیت مشتری عمده‌تا بر مبنای دو علم اقتصاد اطلاعاتی و روان‌شناسی شناختی می‌باشد. از علم اقتصاد اطلاعات برای توضیح اجتناب مصرف کنندگان از عدم قطعیت و اتلاف وقت در جستجوی اطلاعات هنگامی که آنان برندهای مطمئن و قابل اعتماد را انتخاب می‌کنند، استفاده می‌شود. از علم روان‌شناسی شناختی برای مشخص کردن سازوکار ارزش‌سازی برنده استفاده می‌شود. بدین گونه که تاثیرات حفظ و بازیابی اطلاعات ذهنی مصرف کننده، ادراکات، نگرش و دلبستگی مطرح شده در ابعاد ارزش ویژه برنده مبتنی بر مشتری شامل آگاهی از برنده، تداعی‌های برنده، کیفیت ادراک شده برنده و وفاداری به برنده را مورد بررسی قرار می‌دهد (اردم و همکاران^۶، ۲۰۰۶؛ کریستودولیس و چرونوتی، ۲۰۱۰). کلر^۷ (۱۹۹۳) بیان می‌کند، مصرف کنندگان این موضوع را در ک می‌کنند که برنده به نوبه خود ارزشی افزوده در ارتباط با یکی از مواردی چون تداعی‌ها و خاطرات مثبت و افزایش آشنایی با محصولات یا خدمات شرکت ایجاد می‌کند. اکر^۸ (۱۹۹۱) بیان می‌کند که ارزش ویژه برنده مبتنی بر مشتری، نقش مصرف کننده در خلق ارزش برنده را به عنوان یک دارایی نامشهود برای شرکت درنظر می‌گیرد؛ به عبارت دیگر هرچه نگرش مثبت مصرف کننده و دلبستگی او به برنده بیشتر و قوی‌تر باشد، منجر به ایجاد ارزش بیشتر برای مصرف کنندگان و متعاقب آن برای شرکت در افق بلندمدت خواهد شد. آگاهی از یرنده توانایی یک خریدار بالقوه را برای بازیابی نام برنده خاص در یک طبقه محصول تعریف شده به همراه ویژگی‌های اصلی آن از حافظه‌اش مشخص می‌کند. قدرت تداعی‌ها و ارتباطات خاص با یک برنده مشخص در ذهن مصرف کننده نشان‌دهنده قدرت تمایز و برتری برنده در بین رقبایش در ذهن مصرف کنندگان است. میزان وفاداری به برنده در میان مصرف کنندگان امکان ارزیابی پتانسیل فروش برنده در آینده و سود ناشی از ترجیحات مشتریان را فراهم

¹Sorensen et al

²Yi & Gong

³Ranjan & Read

⁴Cheung et al

⁵Erdem et al

⁶Keller

⁷Aaker

می‌کند. هرچه ادراک و یا احساس کلی مشتری از کیفیت برنده بهتر و قوی‌تر باشد، موجب ایجاد برتری برنده نسبت به گزینه‌های مشابه دیگر خواهد شد. بازاریابان از ارزش ویژه برنده مبتنی بر مشتری به عنوان یک استراتژی کلی برای خلق و حفظ برندهای قدرتمند در ارائه ارزش به مصرف‌کننده و شرکت استفاده می‌کنند (Saputra et al. and Hemkaran¹, ۲۰۲۰). ارزش ویژه برنده مبتنی بر مشتری بر افزایش سودآوری شرکت تاثیر دارد. اگرچه این امر نیازمند سرمایه‌گذاری‌های کافی در زمینه بازاریابی است تا برنده قوی ایجاد شود (Fischer & Himme², ۲۰۱۷). مفهوم ارزش ویژه برنده مبتنی بر مشتری استفاده می‌شود (Hin et al., ۲۰۲۰؛ Dijouw and Hemkaran³, ۲۰۱۹). برخی از محققان آگاهی از برنده و تداعی برنده را به حافظه مصرف‌کنندگان در درون یک عامل به صورت آگاهی / تداعی برنده مرتبط می‌کنند (Calarabat and Hemkaran⁴, ۲۰۲۰).

۲-۲-۲. قصد خرید آنلاین

قصد خرید مصرف‌کننده، رفتار مصرف‌کننده‌ای است که تمایل به برنامه‌ریزی برای خرید آتی دارد. به بیان بهتر قصد خرید مصرف‌کننده امکان خرید مصرف‌کننده در آینده است (Hesim and Hemkaran⁵, ۲۰۲۰). در کم رفتار خرید مصرف‌کنندگان، به طور مثال قصد خرید، برای سازمان‌ها به منظور جذب و حفظ مشتری ضروری می‌باشد (Ko and Hemkaran⁶, ۲۰۰۸). تحقیقات پیشین نشان دادند که قصد خرید مصرف‌کننده رابطه مستقیم با عواملی چون نگرش، موقعیت و ترجیحات نسبت به یک برنده یا محصول دارد (Kim and Ko⁷, ۲۰۱۲). به علاوه بین محصولات ارائه شده در رسانه‌های اجتماعی و قصد خرید رابطه مشتبی وجود دارد. مصرف‌کننده هنگام خرید به صورت آنلاین، تصمیم می‌گیرد محصولی را خریداری کند که پلتفرم رسانه اجتماعی اطلاعات مدنظر او درمورد آن محصول را به اندازه کافی ارائه داده باشد (Broonel⁸, ۲۰۰۹). یکی از داغ‌ترین موضوعات در زمینه بررسی نتایج حاصل از ارزش ویژه برنده مبتنی بر مشتری در دهه اخیر قصد خرید مصرف‌کنندگانی است که در فضای مجازی و رسانه‌های اجتماعی فعالیت می‌کنند (Coursaris and Hemkaran⁹, ۲۰۱۶؛ Li and Hemkaran¹⁰, ۲۰۱۸؛ Dehghani and Tumer¹¹, ۲۰۱۵). بسیاری از محققان قصد خرید برنده را به عنوان یکی از مهم‌ترین نتایج ارزش ویژه برنده مبتنی بر مشتری به دلیل فعالیت‌های بازاریابی رسانه‌های اجتماعی مطرح نمودند (Chodon and Li¹², ۲۰۲۰). پژوهش‌های متعدد تاثیر ارزش ویژه برنده بر رفتار مشتریان را در کسب‌وکارها و صنایع مختلف، به عنوان نمونه، از تعهد مصرف‌کننده در صنعت هوایی و گردشگری گرفته تا رفتارهای خرید مجدد در صنعت بانکداری، نشان می‌دهند (Rambocas and Hemkaran¹³, ۲۰۱۸؛ Seo and Park¹⁴, ۲۰۱۸).

¹Saputra et al

²Fischer & Himme

³Hyun & Kim

⁴Dwivedi et al

⁵Algharabat et al

⁶Hasim et al

⁷Ko et al

⁸Kim & Ko

⁹Brunell

¹⁰Coursaris et al

¹¹Le et al

¹²Dehghani & Tumer

¹³Choedon & Lee

¹⁴Rambocas et al

¹⁵Seo & Park

۲-۲-۳. شهرت برنده و رضایت مشتری

کلر (۱۹۹۳) معتقد است که ارزش ویژه برنده مبتنی بر مشتری زمانی اتفاق می‌افتد که مصرف کنندگان با یک برنده آشنا بوده و تداعی‌های شناختی و عاطفی مطلوب و منحصربه‌فردی را در خود ایجاد کنند که این امر به طور بالقوه بر شهرت برنده و رضایت مشتری اثرگذار است. شهرت برنده مفهومی است که در طول زمان از تجمع ادراکات مثبت و یا منفی در مورد اقدامات سازمان ساخته می‌شود (جانی و گاو^۱، ۲۰۱۱). شهرت را می‌توان به عنوان ویژگی‌هایی تلقی کرد که یک برنده را از دیگری تمایز می‌سازد و یا به عنوان واکنش مصرف کنندگان به خدمات شرکت یا برنده، فعالیت‌های ارتباطی و تعاملات با شرکت و یا کارگزاران آن تعریف نمود (سو و همکاران^۲، ۲۰۱۶). شهرت مثبت برنده شامل ادراکات مطلوبی مانند ایجاد پرسنلیتی‌پذیری و صداقت و اعتماد می‌باشد (اماسودان و همکاران^۳، ۲۰۱۷). شهرت مثبت برنده باعث ایجاد نگرشی مطلوب نسبت به محصولات یا خدمات برنده (به عنوان مثال کیفیت در ک شده، قابلیت اطمینان) و بعضی رفتارهای مثبت پس از خرید (مانند وفاداری، تبلیغات دهان به دهان مثبت) می‌شود (واگنر و همکاران^۴، ۲۰۰۹). رضایت مشتری یک ارزیابی کلی توسط مشتری است که به عنوان در ک او از کیفیت محصول یا خدمت، میزان پاسخگویی، اعتماد و همچنین میزان برآورده شدن انتظاراتش پس از استفاده از برنده محصول یا خدمت تعریف می‌شود؛ به عبارت دیگر رضایت از احساس و یا نگرش مشتری از مقایسه عملکرد در ک شده یک محصول در برابر انتظاراتش ناشی می‌شود (اناندا و همکاران^۵، ۲۰۲۲). در بسترها آنلاین و رسانه‌های اجتماعی هدف کسب و کارها فراتر از جلب رضایت مصرف کننده و خرید مجدد است. بدین معنا که هدف اساسی ارزش‌گذاری فعال برنده از طریق رفتارهایی مانند تبلیغات دهان به دهان الکترونیکی، خلق مشترک ارزش و افزایش اهمیت ارزش تجربیات ادراک شده توسط مصرف کنندگان می‌باشد. به عنوان مثال یک مصرف کننده که مشارکتی فعال در رسانه‌های اجتماعی دارد، برای ارسال نظرات مثبت آنلاین و به اشتراک گذاشتن رضایت خود از طریق رسانه‌های اجتماعی، دارای انگیزه می‌باشد (هویرالوارز و همکاران^۶، ۲۰۲۰).

۲-۲. پیشنه پژوهش

تجویدی و همکاران (۲۰۲۰) پژوهشی با عنوان "نقش رسانه‌های اجتماعی در خلق مشترک برنده از طریق اشتراک‌گذاری اطلاعات تجارت اجتماعی" انجام دادند. هدف از این پژوهش در ک عمیق‌تر از مفهوم خلق مشترک ارزش برنده به وسیله ارائه مدلی از خلق مشترک برنده به همراه پیشایندهای کلیدی آن شامل اشتراک‌گذاری اطلاعات تجارت اجتماعی، حمایت اجتماعی و کیفیت روابط با درنظر گرفتن نقش تتعديل گر نگرانی‌های حفظ حریم خصوصی می‌باشد. نتایج این پژوهش نشان داد که به اشتراک‌گذاری اطلاعات تجارت اجتماعی، حمایت اجتماعی و کیفیت روابط بر خلق مشترک برنده تاثیر دارند و نگرانی‌های ناشی از حفظ حریم خصوصی تاثیر به اشتراک‌گذاری اطلاعات تجارت اجتماعی بر خلق مشترک برنده را تعدیل می‌کند.

القارابات و همکاران (۲۰۲۰) به پژوهشی تحت عنوان "بررسی پیش‌نیازهای مشارکت مشتری با برنده و ارزش ویژه برنده مبتنی بر مصرف کننده در رسانه‌های اجتماعی" پرداختند. هدف از این پژوهش شناسایی و ارزیابی نقش درگیری ذهنی

¹Janney & Gove

²Su et al

³Umasuthan et al

⁴Wagner et al

⁵Ananda et al

⁶Huerta Alvarez et al

صرف کننده، حضور فعال مصرف کننده و خودپنداره برنده در ابعاد مشارکت مشتری با برنده (پردازش شناختی، احساسی و فعالسازی) و تاثیر این ابعاد بر ارزش ویژه برنده مبتنی بر مشتری می‌باشد. نتایج حاکی از آن بود که ابعاد مشارکت مشتری با برنده تا حد زیادی توسط نقش درگیری ذهنی مصرف کننده، حضور فعال مصرف کننده و خودپنداره برنده دارای قابلیت پیش‌بینی خواهند شد. همچنین بعد فعالسازی مشارکت مصرف کننده بر وفاداری به برنده تاثیر دارد. علاوه بر این آگاهی/تداعی‌های برنده بر کیفیت ادراک تاثیرگذار است، اما بر وفاداری به برنده تاثیر ندارد.

هسیم و همکاران (۲۰۲۰) به تحقیقی با عنوان "تأثیر غنای اطلاعاتی در اینستاگرام بر قصد خرید مصرف کننده با میانجی گری نقش ارزش ویژه برنده" پرداختند. هدف از این تحقیق بررسی تاثیر محتواهای غنی در اینستاگرام بر قصد خرید مصرف کننده با درنظر گرفتن نقش میانجی ارزش ویژه برنده می‌باشد. نتایج این تحقیق نشان داد که غنای اطلاعاتی رسانه‌های اجتماعی تاثیر مستقیمی بر قصد خرید دارد. به علاوه ارزش ویژه برنده رابطه بین غنای اطلاعاتی رسانه‌های اجتماعی و قصد خرید را تعديل می‌کند.

لی^۱ (۲۰۱۹) پژوهشی با عنوان "اثرات عناصر کلیدی خلق مشترک ارزش در سیستم خدمات درمانی با تمرکز بر کاربردهای فناوری" را انجام داد. هدف از این پژوهش بررسی اثرات عناصر کلیدی خلق مشترک ارزش (میزان جدید بودن فناوری، میزان سهولت دسترسی، میزان اعتبار) و قصد مشارکت بر اساس تجربیات شخصی، اجتماعی و اقتصادی در فرایند شناخت خلق ارزش (رضایت از طریق خلق مشترک ارزش، میل به مشارکت، توصیه به دیگران) در صنعت خدمات درمانی می‌باشد. یافته‌های این مطالعه نشان داد که عناصر کلیدی خلق ارزش، بیماران بستری را برای مشارکت در فرایند خلق مشترک از طریق خدمات مراقبتی بر می‌انگیزد. همچنین نتایج این مطالعه درمورد این که چگونه ارائه‌دهندگان خدمات درمانی می‌توانند بیماران بستری را برای مشارکت در فرایند خلق مشترک ارزش بهمنظور بهبود کیفیت مراقبتها، برانگیزانند، راهکارهایی عملی ارائه می‌دهد.

سیو و پارک (۲۰۱۸) به پژوهشی تحت عنوان "مطالعه تاثیر فعالیت‌های بازاریابی رسانه‌های اجتماعی بر ارزش ویژه برنده و پاسخ مشتری در صنعت هوایپمایی" پرداختند. هدف از این پژوهش تجزیه و تحلیل اثرات فعالیت‌های بازاریابی رسانه‌های اجتماعی بر ارزش ویژه برنده و پاسخ مشتری در صنعت هوایپمایی می‌باشد. نتایج این پژوهش نشان داد که محبوبیت مهم‌ترین مولفه فعالیت‌های بازاریابی رسانه‌های اجتماعی است. همچنین آگاهی از برنده به‌طور قابل توجهی بر تعهد تاثیر می‌گذارد و تصویر برنده به طور قابل ملاحظه‌ای بر تبلیغات دهان به دهان آنلاین و تعهد اثرگذار است.

سو و همکاران (۲۰۱۶) تحقیقی با عنوان "شهرت و نیات: نقش رضایت، آگاهی و تعهد" انجام دادند. هدف از این تحقیق ارائه مدلی است که سه عامل کیفیت رابطه را (رضایت، آگاهی مشتری از شرکت، تعهد) به عنوان عوامل مداخله‌گر بین شهرت شرکت و نیات رفتاری بررسی کند. نتایج این تحقیق نشان داد که شهرت شرکت تاثیر مثبتی بر رضایت و تعهد مشتری داشته است. به علاوه رضایت مشتری تاثیر چشمگیری بر تعهد مشتری، قصد خرید مجدد و تمایل به ایجاد تبلیغات دهان به دهان دارد.

۳. روش گردآوری اطلاعات

در این پژوهش جهت تدوین و نگارش مبانی و مفاهیم نظری از شواهد و متون معتبر علمی داخلی و خارجی چهارده سال اخیر (از سال ۲۰۰۸ تا سال ۲۰۲۲)، استفاده شده است. برای جمع‌آوری اطلاعات از متون داخلی، از مقالات نمایه شده در

^۱ Lee

پایگاه اطلاعاتی سیویلیکا و برای متون خارجی از پایگاه‌های اطلاعاتی گوگل اسکالر و آی اس آی استفاده گردید. مجموع مقالات بررسی شده شامل ۳۰ مقاله بود. واژگان کلیدی به کاررفته برای جستجوی مقالات خلق مشترک ارزش، رسانه‌های اجتماعی، ارزش ویژه برنده، قصد خرید آنلاین، رضایت مشتری و شهرت برنده می‌باشد. مقالاتی که روش‌شناسی آنها به روشنی بیان نشده و مقالاتی که متن کامل آنها در دسترس نبود از روند مطالعه حذف شدند. در واقع تمامی مقالات مورد بررسی دارای قابلیت دسترسی باز بودند.

۴. بحث و نتیجه‌گیری

هدف از پژوهش حاضر بررسی نقش رسانه‌های اجتماعی در فرایند خلق مشترک ارزش و شناسایی مهم‌ترین پیامدهای آن از طریق مرور و بررسی دقیق ۳۰ مورد از مطالعات و پژوهش‌های انجام شده مرتبط در چهارده سال اخیر می‌باشد. اگرچه رسانه‌های اجتماعی نقش خلق مشترک ارزش توسط مصرف کنندگان را در ایجاد ارزش ویژه برنده تقویت می‌کند، اما مفهوم خلق مشترک ارزش در بستر ارتباطات مجازی نیازمند تحقیقات و ارزیابی‌های بیشتر و دقیق‌تر می‌باشد (زاده و همکاران^۱، ۲۰۱۹). فرایند خلق مشترک ارزش از طریق رسانه‌های اجتماعی برای برندهای موجود در رسانه‌های اجتماعی از لحاظ ایجاد و حفظ ارزش ویژه برنده امری حیاتی است (بورلند^۲، ۲۰۱۸). نتایج تحقیقات انجام شده توسط کروهایس (۲۰۱۵) نشان داد که خلق مشترک ارزش بر ارزش ویژه برنده مبتنی بر مشتری تاثیر مستقیم دارد و به عنوان یک عنصر مهم در فرایند ارزش‌گذاری برنده شمار می‌آید. کلر (۱۹۹۳) بیان کرد که ارزش ویژه برنده مبتنی بر مشتری تجمعی قدرت ناشی از روابط قوی بین برنده و مشتریان می‌باشد. ارزش ویژه برنده بالاتر منجر به بالاتر رفتن سطوح رضایتمندی می‌شود. به علاوه ارزش ویژه برنده عاملی برای ایجاد شهرتی قوی و مثبت برنده است. ارزش ویژه برنده موجب ایجاد رضایت و عاملی تعیین کننده در کاهش ریسک انتخاب نامطلوب در رابطه با تصمیم‌گیری خرید است. ارزش ویژه برنده منسجم و پایدار پیش‌نیازی برای شهرت برنده است (هویرالوارز و همکاران، ۲۰۲۰)؛ بنابراین با توجه به بررسی نتایج این تحقیقات، ارزش ویژه برنده مبتنی بر مشتری بر شهرت برنده و رضایت مشتری تاثیری مثبت دارد. مصرف کنندگان هنگامی که انتظار اشان برآورده شده باشد و اکنش‌های مثبت متقابل به صورت آنلاین و آفلاین که ناشی از اعتماد آنان به برنده که به دلیل عمل کردن برنده به وعده‌هایش می‌باشد، از خود نشان خواهد دادند (садیک و اسلام، ۲۰۲۲). در واقع می‌توان گفت این اقدامات باعث تقویت شهرت برنده خواهد شد. از این رو رضایت مشتری تاثیری مثبتی بر شهرت برنده دارد (الاواریا جارابا^۳، ۲۰۱۸؛ سو و همکاران، ۲۰۱۶). افزایش رضایت مشتری نتایجی مانند وفاداری، افزایش قصد خرید، خرید مجدد، وفاداری و تبلیغات دهان به دهان مثبت را به همراه دارد. ارزش ویژه برنده و شهرت برنده باعث تسهیل فرایند تصمیم‌گیری مصرف کننده می‌شوند. شهرت مثبت برنده باعث ایجاد نگرشی مطلوب نسبت به محصولات یا خدمات برنده (به عنوان مثال کیفیت در ک شده، قابلیت اطمینان) و بعضی رفتارهای مثبت پس از خرید (مانند وفاداری، تبلیغات دهان به دهان مثبت) می‌شود؛ بنابراین رضایت مشتری و شهرت برنده تاثیر مثبت بر قصد خرید آنلاین دارند. قصد خرید و یا استفاده پیامد ارزش ویژه برنده مبتنی بر مشتری است. از این رو در ک مصرف کنندگان از کیفیت برتر برنده، تداعی و یا ارتباط مثبت با برنده و دلیستگی قوی تر به برنده ممکن است باعث افزایش قصد استفاده یا خرید شود. تعامل و برقراری ارتباط مصرف کنندگان با یکدیگر و شرکت‌ها در رسانه‌های اجتماعی در افزایش ارزش ویژه برنده، تداعی‌ها و ارتباطات مثبت با

¹ Zadeh et al

² Beverland

³ Olavarria Jaraba

برند و وفاداری قدر تمدن‌تر به برند که تمامی این‌ها از دلایل قصد مداوم خرید آنلاین می‌باشند، نقش مهمی را ایفا می‌کند. بازاریابان می‌توانند به وسیله اقداماتی چون برانگیختن فعالیت‌های مصرف‌کنندگان در فرایند ارزش‌گذاری برند، تمرکز بر شکل‌گیری تداعی‌های مثبت برند در میان مصرف‌کنندگان، ارتقای سطح وفاداری و ادراک آنان از کیفیت برند، به افزایش قصد خرید آنلاین یاری رسانند (چیودن و لی، ۲۰۲۰). مصرف‌کنندگان انتظار دارند که نیازهایشان برآورده شود. به علاوه باید فراتر از آن انتظارات را هم برآورده ساخت و رضایت را می‌بایست همراه با تجربه هر خرید افزایش داد (دیلیما و همکاران^۱، ۲۰۲۰).

۵. پیشنهادهای عملی

- صاحبان برندهای آنلاین بایستی از طریق رسانه‌های اجتماعی در جهت فعالسازی مشارکت مصرف‌کنندگان برای گرفتن ایده‌ها و آگاه شدن از خواسته‌های آنان، قبل از ارائه گستره مخصوص و یا خدمت جدید به بازار، استفاده کنند (کر و هایس، ۲۰۱۵).
- ضروری است که شرکت‌ها از طریق اقدامات موثر بازاریابی در رسانه‌های اجتماعی مشتریان را برای مشارکت فعال در فرایند خلق مشترک ارزش و ارزش‌گذاری برند برانگیزانند؛ زیرا مشتریانی که دارای مشارکت فعال در فرایند ارزش‌گذاری برند هستند، احتمال بیشتری دارد که اقدامات اثربخشی چون خرید مجدد، افزایش قصد خرید آنلاین، توصیه برند، ارسال لایک و بهاشتراک‌گذاری نظرات مثبت را انجام دهند (اماسوتان و همکاران، ۲۰۱۷).
- در موقعیت‌های ریسک و عدم اطمینان زیاد مصرف‌کنندگان تمایل به انتخاب برندهای شناخته شده و معتر، اغلب برندهایی که تجربه قبلی با آن‌ها داشته‌اند یا توسط کاربران دیگر در بسترها آنلاین توصیه شده‌اند، دارند. در چنین شرایطی ایجاد روابطی قوی و پایدار با مشتریان کاملاً ضروری است. ایجاد فرصت‌هایی برای به اشتراک گذاشتن تجربیات مثبت و تعاملی در تمام ابعاد ارزش ویژه برند باعث تقویت ادراک مصرف‌کننده و افزایش رضایت آنان خواهد شد (کمپافیرو و همکاران ۲۰۲۱).
- لازم است که استراتژی‌ها و اقداماتی با هدف جلب وفاداری مصرف‌کننده و ایجاد روابط عاطفی بلندمدت، از طریق خلق تجربیات رضایت‌بخش و به یاد ماندنی طراحی شود. در واقع دستیابی به این اهداف از طریق استفاده اثربخش از رسانه‌های اجتماعی جهت ارتباط و تعامل بیشتر شرکت با مصرف‌کنندگان و ایجاد فرصت‌های متعدد برای حمایت از آنان، میسر خواهد شد (دیلیما و همکاران، ۲۰۲۰).

۶. منابع و مأخذ

۱. حمیدی، فاطمه؛ شمس‌قارنه. (۱۳۹۸). مدل‌سازی معادلات ساختاری ارزش خلق شده در کسب‌وکارها. *دوفصلنامه نوآوری و ارزش‌آفرینی*، سال هشتم، شماره ۱۶، ۵۰-۶۵.
۲. ولی‌پور، پیمان؛ سیاری، مریم. (۱۳۹۹). بررسی تاثیر عنوان برند، آگاهی برند، نگرش برند، شهرت برند روی عملکرد برند در صنایع پوشاشک. *مجله علوم و فناوری نساجی*، شماره ۱۰، ۳۱-۳۸.
۳. هاشم پور نیلوفر، نساجی کامرانی مهدی. (۱۳۹۷). بررسی تاثیر فعالیتهای بازاریابی در رسانه‌های اجتماعی بر روی نگرش به برند و قصد خرید، چهارمین کنفرانس بین‌المللی مدیریت. کارآفرینی و توسعه اقتصادی، قزوین.

^۱ De Lima et al

4. Aaker, D. (1991). *Managing Brand Equity*, Free Press, New York.
5. Algharabat, R.; Rana, N.P.; Alalwan, A.A.; Baabdullah, A.; Gupta, A. (2020). Investigating the antecedents of customer brand engagement and consumer-based brand equity in social media, *J. Retail. Consum. Serv.*, 53, 101767.
6. Ananda, S., Raghavendra, P.K., Dharmendra, S. (2022). A Mediation Analyze of Perceived Service Quality, Customer Satisfaction and Customer Engagement in the Banking Sector, *Journal of Financial Services Marketing*.
7. Baalbaki, S.; Guzman, F. (2016). A Consumer-perceived Consumer-based Brand Equity Scale, *J. Brand Manag*, 23, 229–251.
8. Beverland, M. (2018). *Brand Management: Co-Creating Meaningful Brands*, SAGE: Los Angeles, CA, USA.
9. Brodie, J.R., Hollebeek, L. Juric, B., and Ilic, C. (2011) Consumer engagement in a virtual brand community: An exploratory research. *Journal of Business Research*, 66(1), 105-114.
10. Brunell, E. (2009). Introducing Media Richness into Integrated Model of Consumers' Intentions to Use Online Stores in Their Purchase Process, *Journal of Internet Commerce*, 8, 222-245.
11. Bulik, B. (2008). Is your consumer using social media? *Advertising Age*, 79(18), 12-13.
12. Cambra Fierro, J.J., Fuentes Blasco, M., Huera Alvarez, R., Olavarria, A. (2021). Customer Based Brand Equity and Customer Engagement in Experiential Services: Insights from an Emerging Economy, *Service Business*, 15, 467-491.
13. Carr, C.T.; Hayes, R.A. (2015). Social Media: Defining, Developing, and Divining, *Atl. J. Commun*, 23, 46–65.
14. Cheung, M.L.; Pires, G.D.; Rosenberger, P.J.; Oliveira, M.J.D. (2020). Driving Consumer–Brand Engagement and Co-Creation by Brand Interactivity, *Mark. Intell. Plan.*, 38, 523–541.
15. Choedon, T.; Lee, Y.C. (2020). The Effect of Social Media Marketing Activities on Purchase Intention with Brand Equity and Social Brand Engagement: Empirical Evidence from Korean Cosmetic Firms, *Knowl. Manag. Res.*, 21, 141–160.
16. Christodoulides, G.; Chernatony, L. (2010). Consumer Based Brand Equity Conceptualization & Measurement: A Literature Review, *Int. J. Mark. Res.*, 52, 43–66.
17. Coursaris, C.K.; Osch, W.; Balogh, B.A. (2016). Do Facebook Likes Lead to Shares or Sales? Exploring the Empirical Links between Social Media Content, Brand Equity, Purchase Intention, and Engagement, *In Proceedings of the 49th Hawaii International Conference on System Sciences (HICSS)*, Koloa, HI, USA, 5–8 January 2016, 3546–3555.
18. De Lima, MM., Mainardes, EW., Rodrigues, RG. (2020). Tourist Expectations and Perception of Service Providers: A Brazilian Perspective, *Serv Bus*, 14, 131–166.
19. Dehghani, M.; Turner, M. A. (2015). Research on Effectiveness of Facebook Advertising on Enhancing Purchase Intention of Consumers, *Comput. Hum. Behav*, 49, 597–600.
20. Dwivedi, A.; Johnson, L.W.; Wilkie, D.C.; De Araujo-Gil, L. (2019). Consumer Emotional Brand Attachment with Social Media Brands and Social Media Brand Equity, *Eur. J. Mark.*, 53, 1176–1204.
21. Erdem, T.; Swait, J.; Valenzuela, A. (2006). Brands as Signals: A Cross-Country Validation Study, *J. Mark.*, 70, 34–49.
22. Fischer, M.; Himme, A. (2017). The Financial Brand Value Chain: How Brand Investments Contribute to the Financial Health of Firms, *Int. J. Res. Mark*, 34, 137–153.
23. Godey, B.; Manthiou, A.; Pederzoli, D.; Rokka, J.; Aiello, G.; Donvito, R.; Singh, R. (2016). Social Media Marketing Efforts of Luxury Brands: Influence on Brand Equity and Consumer Behavior, *J. Bus. Res.*, 69, 5833–5841.
24. Hasim, M.A.; Shahrin, M.; Wahid, R.A. (2020). Influences of Media Richness on Instagram towards Consumer Purchase Intention: The Mediating Effect of Brand Equity, *Int. J. Innov.*, 10, 357–367.
25. Hollenbeck, B. (2018). Online Reputation Mechanisms and The Decreasing Value of Chain Affiliation, *J Marketing Res*, 55(5), 636–654.
26. Huerta-Alvarez, R., Cambra-Fierro, J., Fuentes-Blasco, M. (2020) The Interplay Between Social Media Communication, Brand Equity and Brand Engagement in Tourist Destinations: An Analysis in an Emerging Economy, *J Dest Mark Manag*.

27. Hur, WM., Kim, H., Woo, J. (2014). How CSR Leads to Corporate Brand Equity: Mediating Mechanisms of Corporate Brand Credibility and Reputation, *J Bus Ethics*, 125(1), 75–86.
28. Hyun, M.Y.; Kim, H.-C. (2020). Refinement and Validation of a Multidimensional Destination Brand Equity Scale for Inbound and Outbound Chinese Travelers: A Cross-National Perspective, *J. Travel Res.*, 59, 1522–1552.
29. Jaakkola, E., Alexander, M. (2015). The Role of Customer Engagement Behavior in Value Co-Creation: A Service System Perspective, *Journal of Service Research*, 18(3), 318-335.
30. Janney JJ., Gove, S. (2011) Reputation and corporate social responsibility aberrations, trends, and hypocrisy: reactions to firm choices in the stock option backdating scandal, *J Manage Stud* 48(7),1562–1585.
31. Joo,Y.; Seok,H.; Nam,Y. (2020). The Moderating Effect of Social Media Use On Sustainable Rural Tourism: A Theory of Planned Behavior Model, *Sustainability*, 12(10), 4095.
32. Kavisekera, S.; Abeysekera, N. (2016). Effect of Social Media Marketing on Brand Equity of Online Companies, *J. Mark. Manag.*, 14, 201–216.
33. Keller, KL. (1993). Conceptualizing, Measuring, And Managing Customer-Based Brand Equity, *J Marketing*, 57(1),1–22.
34. Keller, KL. (2003). Strategic Brand Management: Building, Measuring, And Managing Brand Equity. *Prentice Hall*, Hoboken.
35. Kim, A. J., Ko, E. (2012). Do Social Media Marketing Activities Enhance Customer Equity? An Empirical Study of Luxury Fashion Brand, *Journal of Business Research*, 65, 1480– 1486.
36. Kim, SH., Lee, S. (2017). Promoting Customers' Involvement with Service Brands: Evidence from Coffee Shop Customers. *J Serv Mark*, 31(7),733–744.
37. Ko, E., Kim, K.H., and Zhang, H. (2008). A Cross Cultural Study of Antecedents of Purchase Intention for Sports Shoes in Korea and China, *Journal of Global Academy of Marketing Science*, 18(1), 157-177.
38. Koay, K.Y.; Ong, D.L.T.; Khoo, K.L.; Yeoh, H.J. (2020). Perceived Social Media Marketing Activities and Consumer-Based Brand Equity: Testing a Moderated Mediation Model, *Asia Pac. J. Mark. Logist.*, 33, 53–72.
39. Kohli, C.; Suri, R.; Kapoor, A. (2015). Will Social Media Kill Branding?, *Bus. Horiz*, 58, 35–44.
40. Le, L.T.; Tran, L.T.T.; Pham, L.M.T.; Tran, D.T.D. (2018). A Revised Model of E-Brand Equity and Its Application to High Technology Products, *J. High Technol. Manag. Res*, 29, 151–160.
41. Lee, D. (2019). Effects of key value co-creation elements in the healthcare system: focusing on technology applications, *Serv Bus*, 13, 389–417.
42. McHaney, R. (2013). Web 2.0 and Social Media for Business. London: Ventus.
43. Olavarria-Jaraba, A., Cambra-Fierro, JJ., Centeno, E., Vazquez-Carrasco, R. (2018). Analyzing relationship quality and its contribution to consumer relationship proneness, *Serv Bus*, 12, 641–661.
44. Payne, A.F.; Storbacka, K.; Frow, P. (2008). Managing the Co-Creation of Value, *Acad. Mark. Sci. Rev.*, 36, 83–96.
45. Poturak, M.; Softic', S. (2019). Influence of Social Media Content on Consumer Purchase Intention: Mediation Effect of Brand Equity, *EJBE*, 12, 17–43.
46. Prahalad, C.K.; Ramaswamy, V. (2004). Co-creating Unique Value with Customers, *Strategy Leadersh.*, 32, 4–9.
47. Rambocas, M.; Kirpalani, V.M.; Simms, E. (2018). Brand Equity and Customer Behavioral Intentions: A Mediated Moderated Model, *Int. J. Bank Mark.*, 36, 19–40.
48. Ranjan, K.R.; Read, S. (2016). Value Co-Creation: Concept and Measurement, *Acad. Mark. Sci. Rev.*, 44, 290–315.
49. Ritzer, G.; Jurgenson, N. (2010). Production, Consumption, Prosumption: The Nature of Capitalism in the Age of the Digital “Prosumer”, *J. Consum. Cult*, 10, 13–36.
50. Roberts, PW., Dowling, GR. (2002). Corporate Reputation and Sustained Superior Financial Performance, *Strateg Manag J*, 23(12),1077–1093.
51. Sadyk, D., Islam, D.Md.Z. (2022). Brand Equity and Usage Intention Powered by Value Co-Creation: A Case of Instagram in Kazakhestan, *Sustainability*, 14, 500.
52. Sales-Vivo, V.; Gil-Saura, I.; Gallarza, M.G. (2021). Value Co-Creation and Satisfaction in B2B Context: A Triadic Study in The Furniture Industry, *Sustainability*, 13(1), 152.

53. Saputra, D.; Indarini, I.; Margaretha, S. (2020). The Effect of Consumer-Based Brand Equity on Customer Satisfaction and Brand Loyalty in the Coffee Bean & Tea Leaf or Maxx Coffee, *Adv. Econ. Bus. Manag. Res.*, 115, 293–298.
54. Seo, E.-J.; Park, J.-W. (2018). A Study on the Effects of Social Media Marketing Activities on Brand Equity and Customer Response in the Airline Industry, *J. Air Transp. Manag.*, 66, 36–41.
55. Singaraju, S.P.; Nguyen, Q.A.; Niininen, O.; Sullivan-Mort, G. (2016). Social Media and Value Co-Creation in Multi-Stakeholder Systems: A Resource Integration Approach, *Ind. Mark. Manag.*, 54, 44–55.
56. Sorensen, A.; Andrews, L.; Drennan, J. (2017). Using Social Media Posts as Resources for Engaging in Value Co-Creation: The Case for Social Media-Based Cause Brand Communities, *J. Serv. Theory Pract.*, 27, 898–922.
57. Srivastava, M., Kaul, D. (2014) Social interaction, convenience and customer satisfaction: the mediating effect of customer experience, *J Retail Consum Serv.*, 21(6):1028–1037.
58. Stein, A., Ramaseshan, B. (2020) The Customer Experience – Loyalty Link: Moderating Role of Motivation Orientation. *J Serv Manage.*, 31(1), 51–78.
59. Su, L., Swanson, SR., Chinchanachokchai, S., Hsu, MK., Chen, X. (2016). Reputation and Intentions: The Role of Satisfaction, Identification, And Commitment. *J Bus Res.*, 69(9), 3261–3269.
60. Tajvidi, M.; Richard, M.O.; Wang, Y.; Hajli, N. (2020). Brand Co-Creation through Social Commerce Information Sharing: The Role of Social Media, *J. Bus. Res.*, 121, 476–486.
61. Umasuthan, H., Park, O.J., Ryu, J.H. (2017). Influence of Empathy On Hotel Guests' Emotional Service Experience, *J Serv Mark.*, 31(6), 618–635.
62. Vargo, S.L.; Lusch, R.F. (2004). Evolving to a New Dominant Logic for Marketing, *J. Mark.*, 68, 1–17.
63. Wagner, T., Lutz, RJ., Weitz, BA. (2009). Corporate hypocrisy: overcoming the threat of inconsistent corporate social responsibility perceptions, *J Marketing*, 73(6), 77–91.
64. Wibowo, A.; Chen, S.H.; Wiangin, U.; Ma, Y.; Ruangkanjanases, A. (2021). Customer Behavior as an Outcome of Social Media Marketing: The Role of Social Media Marketing Activity and Customer Experience, *Sustainability*, 13(1), 189.
65. Yi, Y.; Gong, T. (2012). Customer value co-creation behavior: Scale development and validation, *J. Bus. Res.*, 66, 1279–1284.
66. Zadeh, A.H.; Zolfagharian, M.; Hofacker, C.F. (2019). Customer–Customer Value Co-Creation in Social Media: Conceptualization and Antecedents, *J. Strateg. Mark.*, 27, 283–302.

A Review of the Role of Social Media in Value Co-Creation and Identifying its Consequences

Laaya Hakimfaal¹

Date of Receipt: 2022/12/26 Date of Issue: 2023/02/14

Abstract

Considering the increasingly competitive nature of business environments, companies must look for new ways to provide value to their customers and properly manage their experiences, and the effective use of social media is one of the best ways to achieve this. The unique communication features of social media significantly strengthen the active role of consumers in the value co-creation of offline and online brands, which can lead to the creation of stronger brand equity and increase the online purchase intention and, subsequently, more profitability of the organization. Therefore, considering the undeniable importance of social media in strengthening the value co-creation and consumer based brand equity, this study examines and reviews 30 cases of authentic researches that have been conducted in this field in the last fourteen years. Owners and managers of online brands and marketers can use the results of this study to grow, maintain and evaluate their brand equity, through their marketing efforts on increasing consumers' motivation for brand value co-creation activities that create purchase intention and continuous brand use.

Keywords

Social Media, Value Co-Creation, Brand Equity, Online Purchase Intention, Brand Reputation, Customer Satisfaction.

1. M.A. in Business Management-Strategic Management, Sheikh Bahaei University, Isfahan, Iran (Laayahakim88@gmail.com).

